

Minnisblað

Efni: Skýrsla um Larosiere-hópsins um fjármálamarkaðinn í Evrópu

Miklar umræður hafa verið um það innan ESB og víðar að endurskoða þurfi reglur um eftirlit með fjármálastofnunum. Menn gera sér æ betur ljóst að alþjóðlegt samstarf um fjármálaeftirlit hefur ekki verið nægilega skilvirk. Þetta á ekki síst við vegna þess að bankar og fjárfestingasjóðir sem starfa alþjóðlega - þvert á landamæri - hafa verið einkar lagnir við að nýta sér mismunandi reglur í einstökum löndum. Í ESB hefur umræðan einkum snúist um það að Evrópski seðlabankinn (ECB) eigi að taka á sig aukna ábyrgð hvað varðar fjármálaeftirlit. Jean-Claude Trichet, aðalbankastjóri ECB, sagði nýlega að útvíkka þyrfti reglur og eftirlit þannig að það næði til allra kerfisbanka og stærri fjármálastofnana. Þau sjónarmið njóta vaxandi stuðnings að ekki dugi að nálgast þessi vandamál með brotakenndum hætti á forsendum einstakra landa heldur þurfi að móta samræmdar reglur í Evrópu sem taka á þessum vanda.

Í framhaldi af þessari umræðu skipaði José Manuel Barroso, forseti framkvæmdastjórnar ESB, háttsettan vinnuhóp í október sl. til þess að fjalla um endurskoðun fjármálamarkaðarins í Evrópusambandinu. Formaður hópsins er Jacques de Larosiere, fyrrverandi framkvæmdastjóri Alþjóðagjaldeyrissjóðsins (IMF).

Hópurinn skilar skýrslu á morgun, miðvikudaginn 25. febrúar. Sú skýrsla verður síðan tekin til umfjöllunar af framkvæmdastjórn ESB sem mun nýta hana til að gera tillögur til leiðtogafundar sambandsins dagana 19. – 20. mars nk. um nýjar reglur. Skýrslan mun auk þess nýtast sem undirbúningur fyrir þau ESB-ríkjanna sem sækja toppfund 20 stærstu iðnríkja heims (G20) sem fram fer í London 2. apríl nk. þar sem ræða á framtíð alþjóðlega fjármálakerfisins.

Hlutverk hópsins er að gera tillögur um styrkingu á evrópsku eftirliti sem á að ná til allra geira fjármálaþjónustunnar með að það að markmiði að koma á fót samræmdu, skilvirku eftirliti í Evrópu. Nefndin skal sérstaklega skoða hvernig eftirliti með evrópskum fjármálastofnunum og mörkuðum er best hátað, til að tryggja öryggi stofnana, góða virkni markaða, og til að tryggja sem best hagsmuni innstæðueigenda, fjárfesta og skirteinishafa. Einnig skal skoðað hvernig hægt er að styrkja samstarf og eftirlit með fjárhagslegum stöðugleika í Evrópu, koma á forvarnarkerfum (early warning mechanisms) og viðbrögðum við áföllum (crisis-management). Loks skal hópurinn fjalla um hvernig hlutaðeigandi yfirvöld í ESB geti best unnið með yfirvöldum annarra landa til að stuðla betur að stöðugleika á alþjóðlegum fjármálamörkuðum.

Efni skýrslunnar hefur ekki verið gert kunnlegt. Tillaga sem hefur verið nokkuð í umræðunni og margir gera ráð fyrir að verði í skýrslunni er að einn „yfireftirlitsaðili“ með bankastofnunum verði innan vébanda ESB. Er Seðlabanki Evrópu oft nefndur í því samhengi. Þá er talið að tillögur um alþjóðlegt eða yfirþjóðlegt fjármálaeftirlit (global super-authority) verði að finna í skýrslunni en sá möguleiki verður jafnframt ræddur á fundinum í London.

Fjármálafyrirtæki í ESB eru almennt á móti hugmyndinni um eitt að komið verði á fót einni miðlægri eftirlitsstofnun. Nokkur lykilríki, þ. á m. Þýskaland og Bretland, eru einnig talin vera mótfallin ákveðnum þáttum hennar.

Líklegt er að reglur, s.s. tilskipanir og reglugerðir, á grundvelli skýrslunnar verði að ESB-löggjöf á næstu misserum. Hér er um viðamiklar breytingar að ræða og því er við því að búast að nokkurn tíma geti tekið að ljúka löggjafarferlinu. Stór hluti væntanlegrar löggjafar mun falla undir EES-samninginn en þær munu þó líklega ekki skila sér inn í hann fyrr en á næsta ári.

240209